



KYSTVERKET

ENERGIDEPARTEMENTET
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Deres ref
24/2160

Vår ref
2024/4231-3

Arkiv nr

Saksbehandler
Turid Susort Jansen

Dato
22.10.2024

Uttale til Statnett sin konseptvalgutredning for Indre Sogn

Viser til brev av 11.09.2024 med høring av Statnetts konseptvalgutredning (KVU) for Indre Sogn.

Bakgrunnen for konseptvalgutredningen er Hydro og Norsuns planer om økt forbruk i Årdal i Indre Sogn. Statnett har vurdert fire hovedkonsept, og har anbefalt konsept 2 som innebærer en ny forbindelse med en 420 kV-ledning fra Sogndal til Øvre Årdal. Konseptene 2.1 og 2.2 medfører nye luftspenn over fjord(er) med farled.

Utbyggingen forutsetter at igangsatte prosjekter fra Sogndal og sørover er fullført.

For Kystverket er hensynet til sjøtrafikkens sikkerhet og ferdsel av den største betydning, både under etablering av nye luftspenn og etter at luftspenn er etablert.

Etablering av luftspenn over fjorder er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven §14, 3.ledd bokstav e.

Kystverket

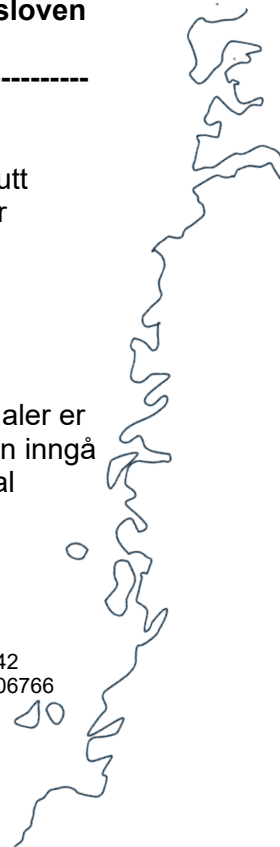
Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning. Kystverket tar ansvar for sjøveien og produserer viktige fellesgoder for samfunnet. Det overordnede målet for den nasjonale transportpolitikken er et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet. Kystverket har fått i oppgave å bidra til å utvikle et helhetlig transportsystem.

Et velfungerende sjøtransportsystem bestående av farleder, havner og havneterminaler er svært viktig for næringsutvikling og bosetting langs kysten, for at norske bedrifter kan inngå i komplekse og globale handels- og produksjonssystemer, i tillegg til at personer skal komme seg mellom hjemsted og arbeidsplass.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

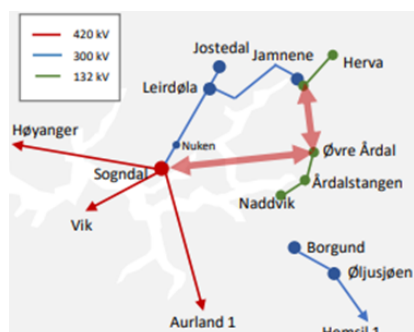


Kystverkets innspill

I konseptvalgutredningen er det utredet fire hovedkonsept. Konsept 1, 3 og 4 er uten nye luftspenn over fjorder. Det er anbefalt å gå videre med konsept 2 der, konsept 2.1 og 2.2 medfører nye luftspenn over fjord(er). Konsept 2.3 uten nye fjordspenn er klart best for skipstrafikken.

Kystverket vil i det videre beskrive skipstrafikken i konsept 2.1 og 2.2 og belyse hensyn som må tas ved etablering av luftspenn over fjorder.

Konsept 2.1: Ny kraftledning fra Sogndal til Øvre Årdal og videre til Jamnene. Konsept 2.1 har luftspenn som vil krysse Sogndalsfjorden og Lustrafjorden.



Konsept 2.1 - Ny ledning direkte fra Sogndal til Øvre Årdal og videre til Jamnene.

Konsept 2.1 som beskrevet i KVVU.



Sjøkart som viser hoved- og biled (røde og blå stiplede linjer), samt farledsareal (grønt skravert areal).

Skipstrafikk i Sogndalsfjorden

Statistikk fra Kystdatahuset viser skipstrafikk (nyttetraffikken) med AIS. AIS står for automatisk identifikasjonssystem som skip over en viss størrelse er pålagt å føre. Sogndalsfjorden er moderat trafikkert. For årene 2022-2023 var det 2215 passeringer i Sogndalsfjorden med AIS omtrent der nye fjordspenn er tegnet inn i konsept 2.1. Lengste skip var 82 meter. Det er ikke pålagt å rapportere om høyden på skipene. Hovedtyngden av skipstrafikken var i lengdegruppen fra 24 meter til 50 meter og omfatter passasjerskip.

Statistikk fra Kystdatahuset for årene 2022 og 2023:

Brukerdefinert passeringslinje

Antall passeringer fra 2022-1 til og med 2023-12. Alle tidspunkt er angitt i UTC.

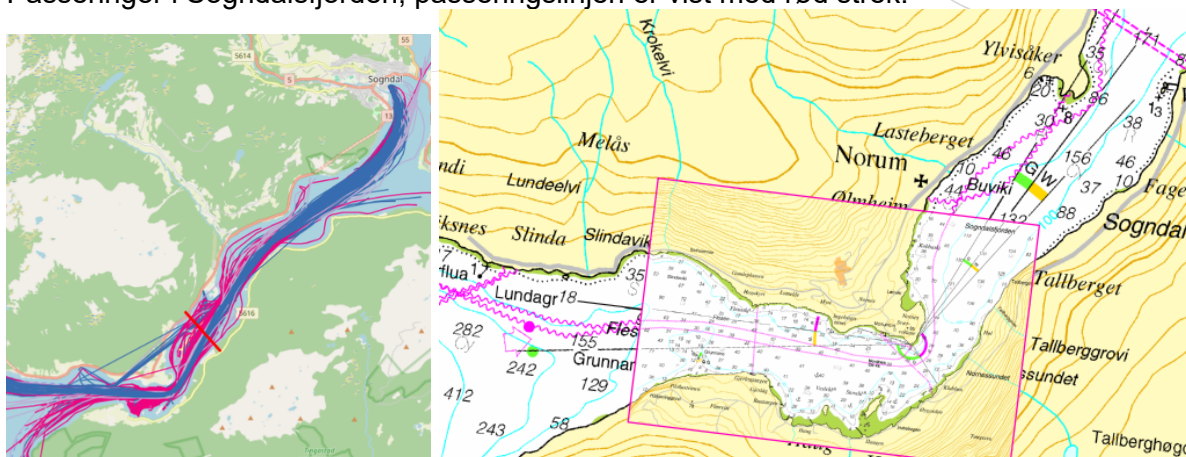
Nyeste tilgjengelige AIS data (f.eks. posisjoner, seilaslinjer): 2024-10-11. Nyeste tilgjengelige NewShipRep data (f.eks. skipsinformasjon, havner, seilas, avganger, ankomster, lospliktige seilas): 2024-10-15

Viser 2215 Passeringer

Største dimensjoner

Største dyptgående	Største lengde	Største bredde	Største høyde
6 meter	82 meter	45 meter	0 meter

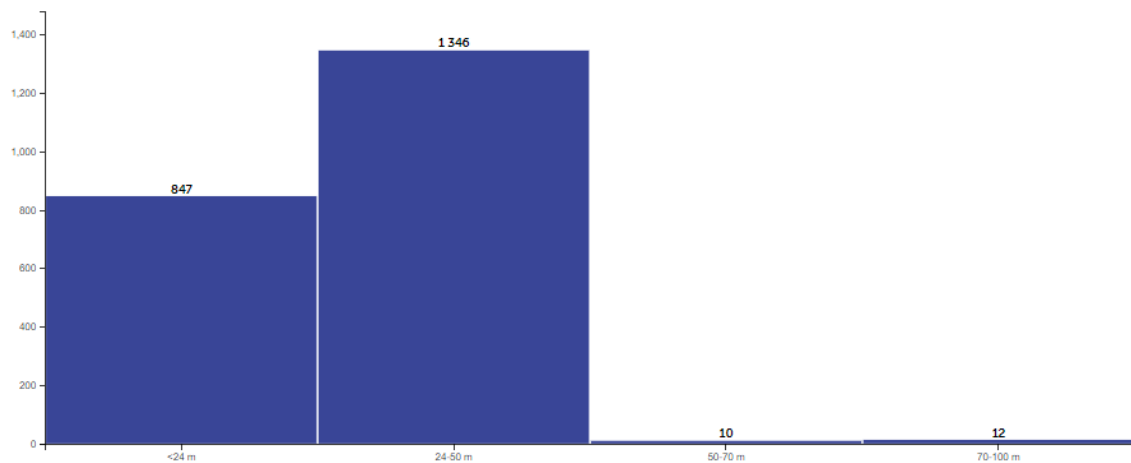
Passeringer i Sogndalsfjorden, passeringslinjen er vist med rød strek:



Bildet til venstre viser AIS-sporing av nyttetraffikken, bildet til høyre viser sjøkart med navigasjonsveiledning for området med planlagt luftspenn.

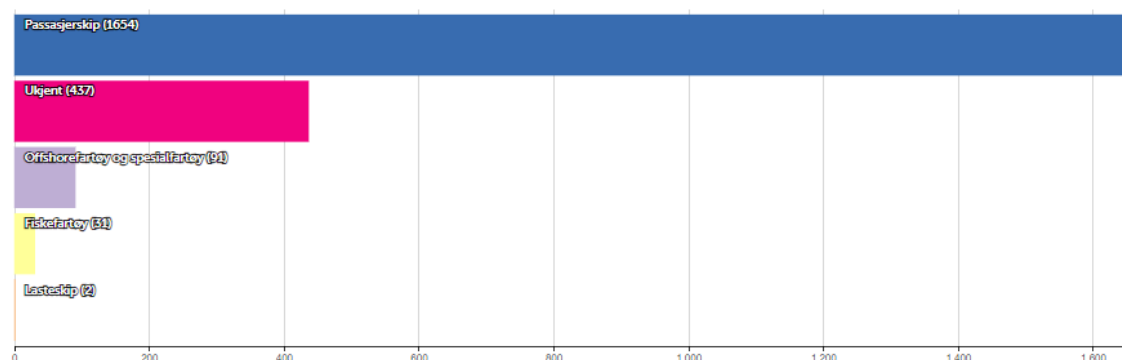
Passeringer etter lengdegruppe:

Passeringer etter lengdegruppe



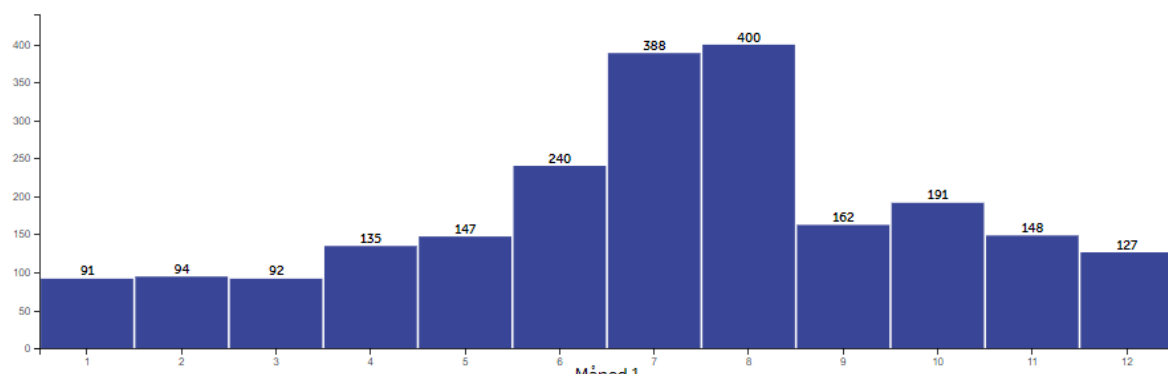
Passeringer etter skipskategori:

Passeringer etter skipskategori



Passering etter måned:

Passeringer etter måned



Det er skipstrafikk i Sogndalsfjorden hele året, men med en økning i sommerhalvåret. Dette må tas med i den videre vurderingen av konseptene.

Skipstrafikk i Lustrafjorden, ytre.

I Lustrafjorden er de største cruiseskipene dimensjonerende fartøy: De største cruiseskipene har en lengde over 300 meter og en høyde på 72 meter.

Statistikk fra Kystdatahuset viser passeringen av skip med AIS over en satt passeringslinje for årene 2022 og 2023. Passeringslinjen settes i Lustrafjorden omtrent der nytt luftspenn er inntegnet i konsept 2.1:

Brukerdefinert passeringslinje

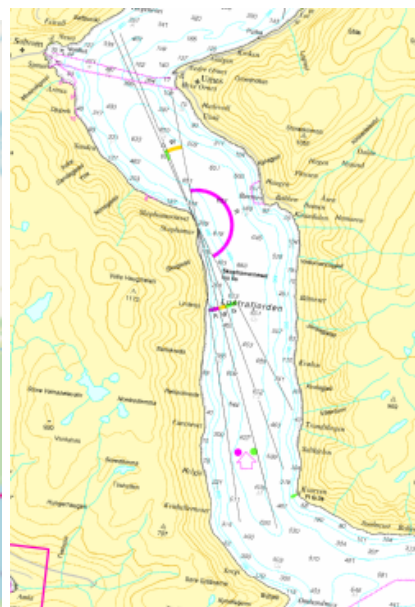
Antall passeringer fra 2022-1 til og med 2023-12. Alle tidspunkt er angitt i UTC.

Nyeste tilgjengelige AIS data (f.eks. posisjoner, seilaslinjer): 2024-10-11. Nyeste tilgjengelige NewShipRep data (f.eks. skipsinformasjon, havner, seilas, avganger, ankomster, lospliktige seilas): 2024-10-15

Viser 401 Passeringer

Største dimensjoner

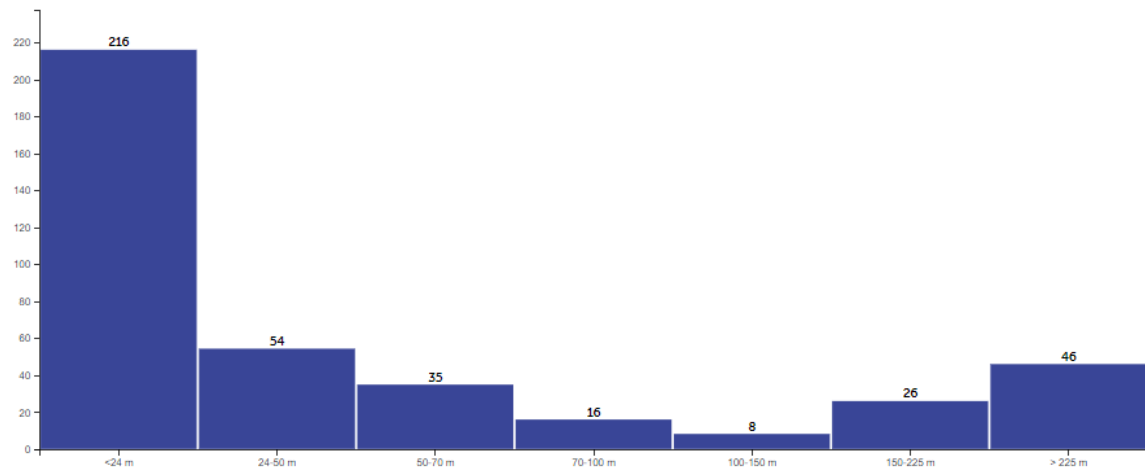
Største dyptgående	Største lengde	Største bredde	Største høyde
10 meter	345 meter	41 meter	72 meter



Bildet til venstre viser AIS-sporing av nyttetrafikken over passeringslinjen (rød strek), bildet til høyre viser sjøkart med navigasjonsveiledning over det aktuelle området med planlagt luftspenn.

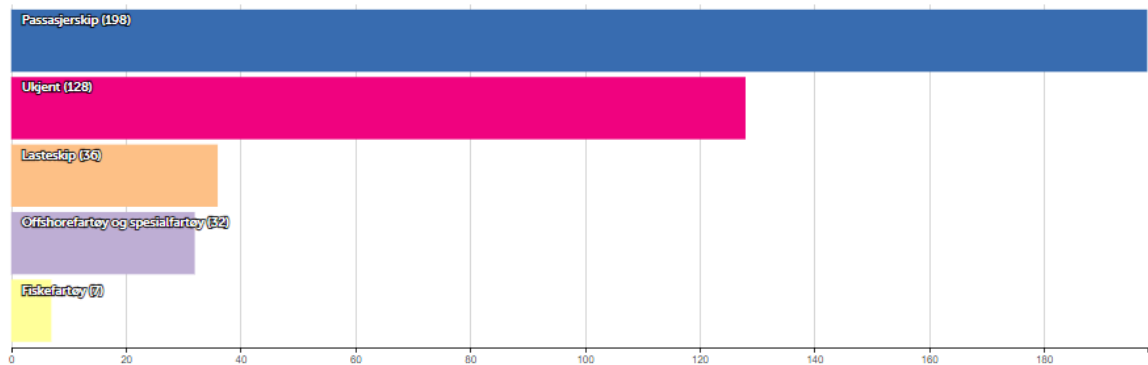
Passeringer etter lengdegruppe:

Passeringer etter lengdegruppe



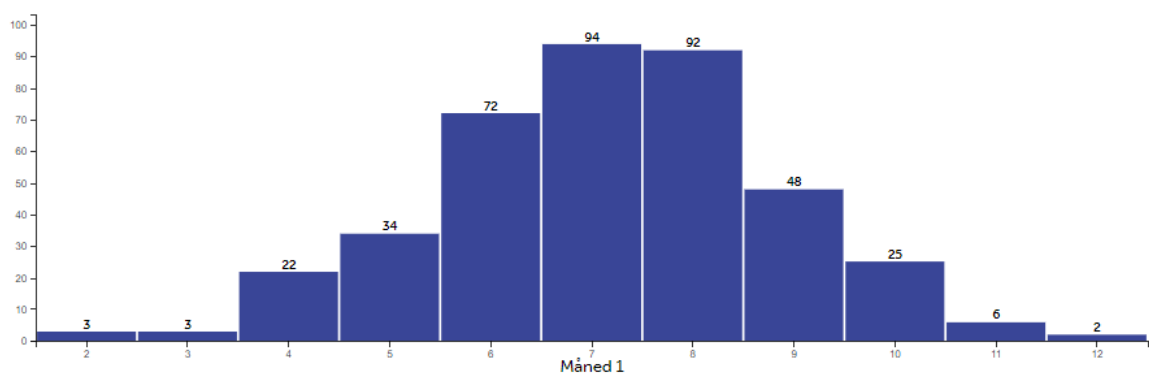
Passering etter skipskategori over passeringslinjen:

Passeringer etter skipskategori



Passering etter måned:

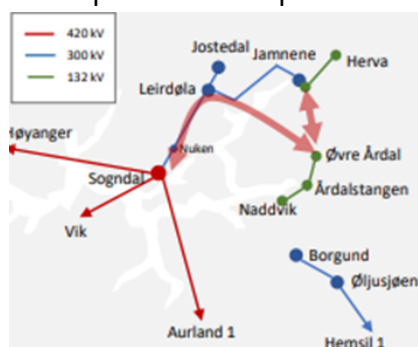
Passeringer etter måned



Det er skipstrafikk i Lustrafjorden hele året, men med en sterk økning i sommerhalvåret. Dette må tas med i den videre vurderingen av konseptene, og planlegging av etableringen.

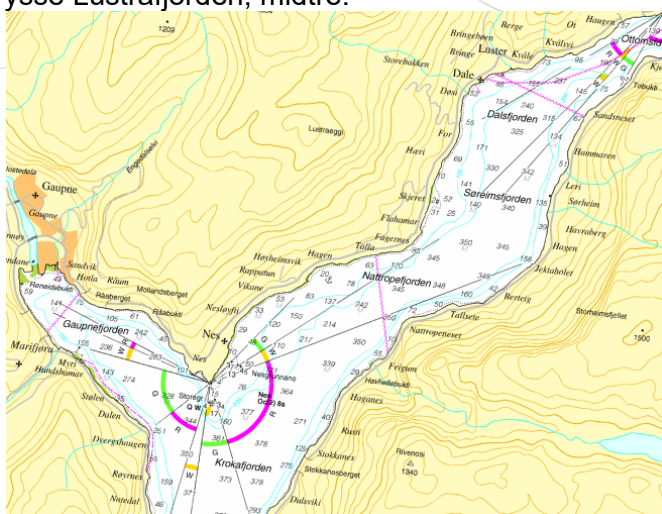
Konsept 2.2: Ny ledning fra Sogndal via Leirdøla, til Øvre Årdal og videre til Jamnene

Konsept 2.2 har luftspenn som vil krysse Lustrafjorden, midtre.



Konsept 2.2 - Ny ledning fra Sogndal via Leirdøla, til Øvre Årdal og videre til Jamnene

Konsept 2.2 som beskrevet i KVV



Bildet viser sjøkart med navigasjonsveiledning over området med planlagt luftspenn.

I Lustrafjorden er de største cruiseskipene dimensjonerende fartøy, med lengde over 300 meter og høyde 72 meter. Passeringslinjen settes i Lustrafjorden omtrent der nytt luftspenn er inntegnet i konsept 2.2. For årene 2022 og 2023 passerte det 361 skip med AIS i det aktuelle området for luftspenn.

Statistikk fra Kystdatahuset viser passeringen av skip med AIS over en satt passeringslinje:

Brukerdefinert passeringslinje

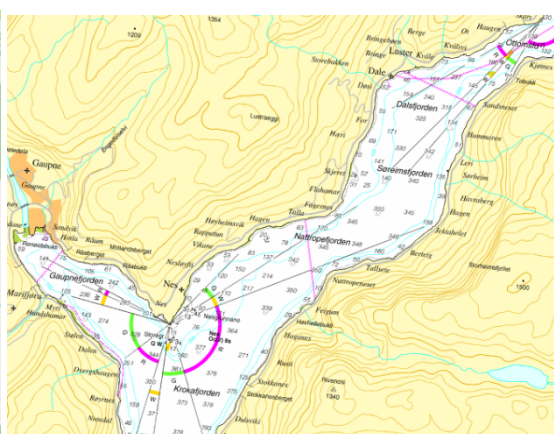
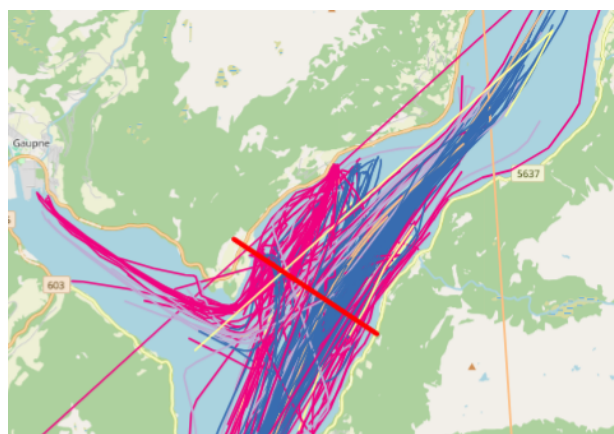
Antall passeringer fra 2022-1 til og med 2023-12. Alle tidspunkt er angitt i UTC.

Nyeste tilgjengelige AIS data (f.eks. posisjoner, seilaslinjer): 2024-10-11. Nyeste tilgjengelige NewShipRep data (f.eks. skipsinformasjon, havner, seilas, avganger, ankomster, lospliktige seilas): 2024-10-15

Viser 361 Passeringer

Største dimensjoner

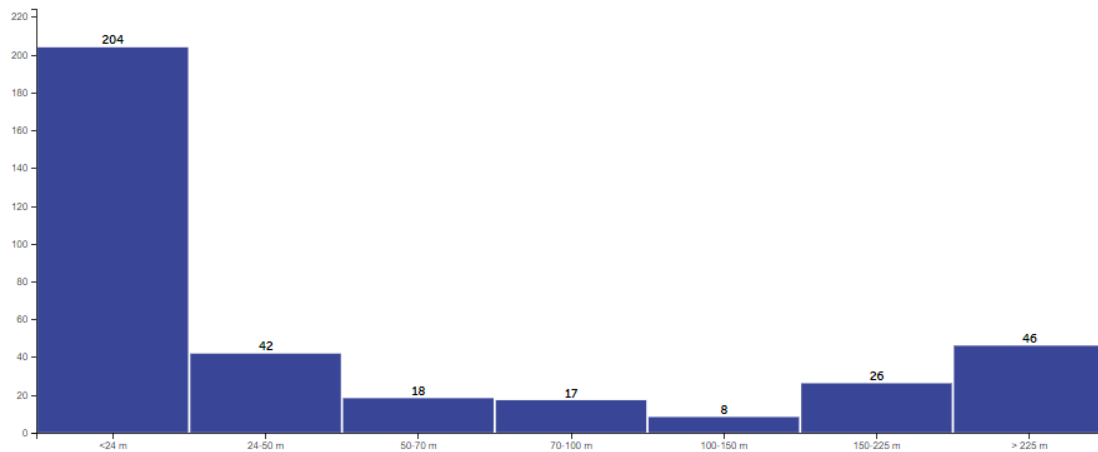
Største dyptgående	Største lengde	Største bredde	Største høyde
10 meter	345 meter	41 meter	72 meter



Bildet til venstre viser AIS-sporing av nyttetrafikken, bildet til høyre viser sjøkart over området med planlagt luftspenn

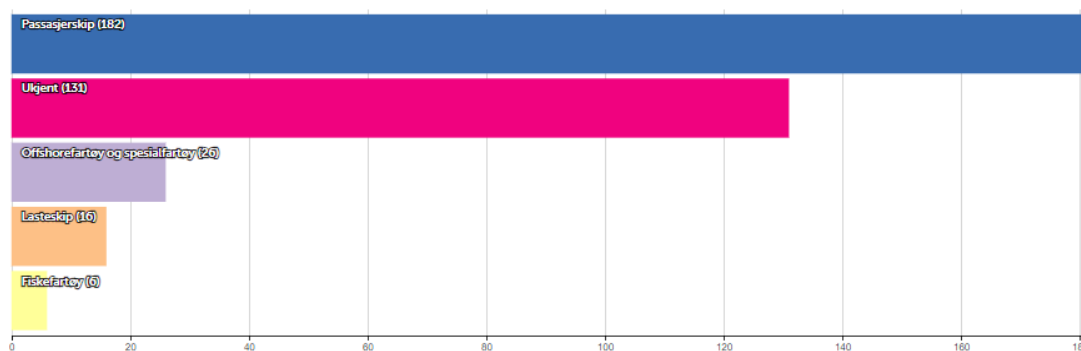
Passering etter lengdegruppe:

Passeringer etter lengdegruppe



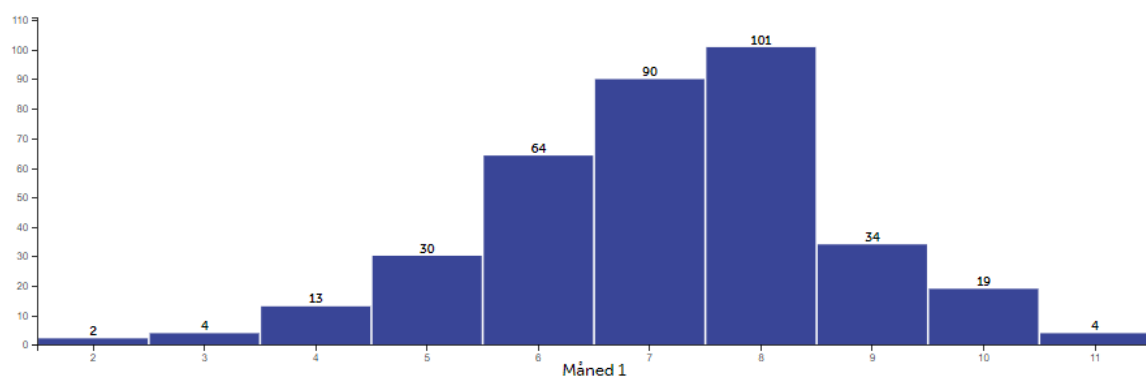
Passering etter skipskategori:

Passeringer etter skipskategori



Passering etter måned:

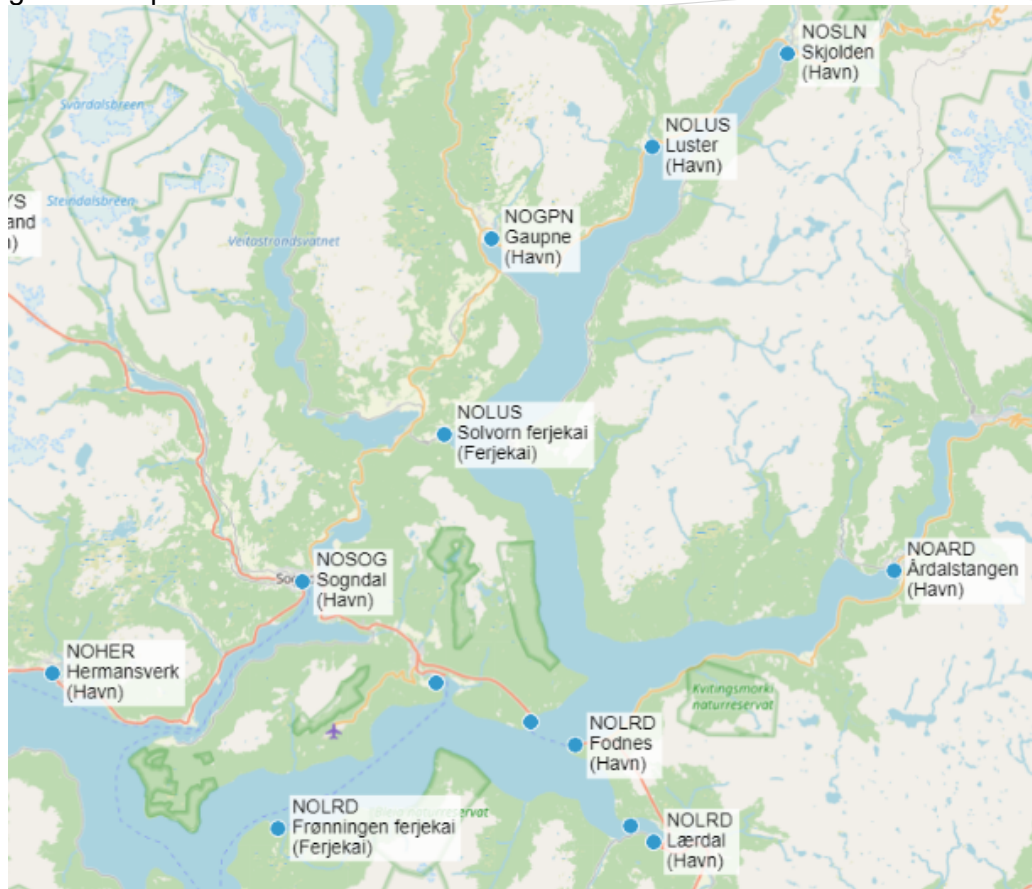
Passeringer etter måned



Det er skipstrafikk i Lustrafjorden hele året, men med en sterk økning i sommerhalvåret, hovedsakelig grunnet cruiseskipene inn til Skjolden. Dette må tas med i den videre vurderingen av konseptene og planlegging av etableringen av nye luftspenn.

Havner i Sognefjorden, Sogndalsfjorden og Lustrafjorden

Det er flere havner som blir berørt av etablering av nye luftspenn og eventuelt fjerning av gamle luftspenn. Bildet nedenfor viser havner som kan bli berørt:



Havner tilknyttet Sognefjorden indre, med sidefjorder.

Konsekvenser for leveringssikkerhet for bedriftene som er avhengig av skipstrafikken må kartlegges og tas med i det videre arbeidet. Konsekvenser av virkning på fremkommelighet og sikker ferdsel til sjøs må utredes videre for anbefalte konsepter med luftspenn over fjorder.

Havne- og farvannsloven

Kystverket er sektormyndighet etter havne- og farvannsloven sammen med kommunene. Havne- og farvannsloven skal fremme sjøtransport som transportform og legge til rette for effektiv, sikker og miljøvennlig drift av havn og bruk av farvann, samtidig som det skal tas hensyn til et konkurransedyktig næringsliv.

Luftspenn er søknadspliktige etter havne- og farvannsloven §14 tredje ledd bokstav e. Kystverket er rette myndighet etter loven.

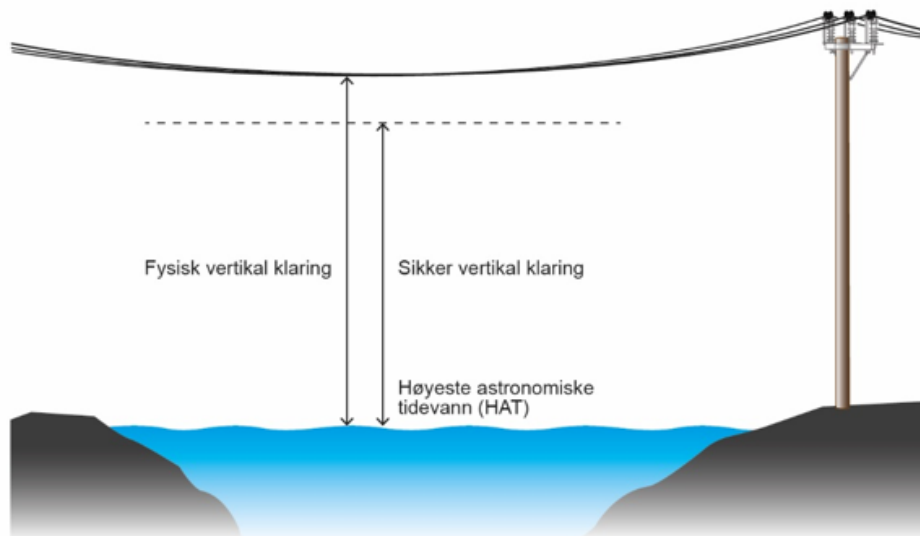
§ 14. Tiltak som krever tillatelse

Tiltak som kan påvirke sikkerheten, ferdsele eller forsvars- og beredskapsinteresser i farvannet, kan ikke etableres uten tillatelse. Som tiltak regnes både innretninger, naturinngrep og aktiviteter. Det kan ikke gis tillatelse til tiltak som vil stride mot bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven.

Kommunen er tillatelsesmyndighet for tiltak som nevnt i første ledd som skal settes i verk i kommunens sjøområde. Departementet er tillatelsesmyndighet for tiltak som skal settes i verk i farvannet for øvrig. Det samme gjelder tiltak som skal settes i verk innenfor kommunens sjøområde, men som kan påvirke sikkerheten eller ferdselen i hovedled eller biled.

Uten hensyn til hvor tiltaket skal iverksettes, er departementet tillatelsesmyndighet for søknader som gjelder
e. luftspenn

I Kystverkets vurdering etter havne- og farvannsloven vil tilstrekkelig sikker vertikal klaring (seilingshøyde) og horisontal klaring (seilingsbredde) være avgjørende ved behandling av søknad etter §14 tredje ledd bokstav e.



Bildet viser sikker vertikal klaring under luftspenn

Dagens situasjon med etablering av luftspenn over Sognefjorden

Statnetts etablering av nye fjordspenn over Sognefjorden har medført komplikasjoner for skipstrafikken.

Kystverket forventer at Statnett i det videre arbeidet vurderer hvilke konsekvenser nye luftspenn får for fremkommelighet og sikker ferdsel til sjøs, og for leveringssikkerheten til havnene i det berørte området. Avbøtende tiltak må planlegges og iverksettes.

Sammendrag

For Kystverket er hensynet til sjøtrafikkens sikkerhet og ferdsel viktigst, både under etablering av nye luftspenn og etter at luftspenn er etablert. Vi anbefaler derfor konseptene uten luftspenn over fjorder. Spesielt Lustrafjorden der de største cruiseskipene seiler inn til Skjolden er det avgjørende å ha en sikker vertikal klaring (seilingshøyde) på minimum 75 meter ved høyeste astronomiske tidevann (HAT), for å kunne ivareta en sikker seilas til og fra cruisehavnen. Eventuelle sikkerhetsmarginer i henhold til annet regelverk må komme i tillegg.

Konsekvenser av virkning på fremkommelighet og sikker ferdsel til sjøs må utredes videre for anbefalte konsepter med luftspenn over fjorder.

Med hilsen

Einar Vik Arset
kystdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Sven Martin Tønnessen
direktør transport, havn og farlei

